

Emperyalist dünya ve Ukrayna Krizi

Türkiye Komünist İşçi Partisi

TKİP açıklaması

27 Şubat 2022

Kahrolsun emperyalist saldırganlık ve savaşlar!

Emperyalist dünya ve Ukrayna krizi

“Emperyalist tekeller arasında dünya ölçüsünde süren kıyasıya rekabet, büyük emperyalist devletler arasında pazarlar, hammadde kaynakları, kârlı yatırım alanları ve genel olarak nüfuz alanları uğruna şiddetli mücadele biçimini aldı. Eşitsiz gelişmenin şiddetlendirdiği bu mücadele, görülmemiş boyutlara varan militarizmin ve dünya egemenliği uğruna verilen emperyalist savaşların kaynağı haline geldi.”

(TKİP Programı)

“Sistemin yapısal krizinin temel önemde bir başka unsuru, emperyalistler arası ilişkiler alanıdır. Emperyalist dünyanın iç ilişkilerinde kızışan rekabet, yoğunlaşan nüfuz mücadeleleri, artan silahlanma yarışı ve tırmanan militarizm, nihayet tüm bunları tamamlayan ve en yıkıcı biçimde somutlayan saldırganlık ve savaşlar dizisi, günümüz dünyasının ön plandaki gündelik görünümünü oluşturmaktadır.”

(TKİP V. Kongresi Bildirgesi, Aralık 2015)

-|-

1- Rusya Federasyonu, savaşı önceleyen günlerde devlet başkanı Vladimir Putin'in açıklamalarıyla da doğrulandığı gibi, Çarlık Rusya'sının bugünkü mirasçısı olmak iddiasındaki emperyalist bir devlettir. İzlemekte olduğu iç ve dış politikaların ekseninde bu konum ve kimlik vardır. Ukrayna'ya karşı başlattığı saldırı da bu çerçevede haksız ve gerici bir emperyalist müdahale örneğidir. Bu böyle olmakla birlikte halen Ukrayna'da sürmekte olan savaşın tek sorumlusu hiç de yalnızca Rusya değildir. ABD liderliğindeki emperyalist Batı bloku, onun savaş ve saldırı aygıtı NATO da bu savaştan en az Rusya kadar sorumludurlar.

2- ABD emperyalizminin ve onun dolaysız aleti NATO'nun aylardır Ukrayna üzerinden özel olarak yoğunlaştırdığı kışkırtmalar nihayet gündemdeki savaşla sonuçlanmıştır. Rusya'nın belli tavizler çerçevesinde diplomatik uzlaşma arayışları katı bir tutumla kabaca geri çevrilmiş, böylece o, kendi emperyalist güç iddiasını ve nüfuz alanlarını korumak istiyorsa eğer, bu saldırıya adeta mecbur ve mahkûm bırakılmıştır.

3- Savaş, politikanın başka araçlarla devamı olduğuna göre, bu savaşın gerçek sorumlularını bütünlüğü içinde saptayabilmek için, işlerin bu noktaya varmasına yol açan politikalara da bütünlüğü içinde bakmak zorunludur. Bu politikaların gerisinde ve temelinde, ABD emperyalizminin 1990'ların başından itibaren kendi yarınki potansiyel rakiplerini önden kuşatmak ve olanaklı olduğunca etkisizleştirmek stratejisi yatmaktadır. Avrupa üzerinden Rusya'ya ve Uzak Asya üzerinden Çin'e karşı izlenen politikaların ve bu çerçevede sürmekte olan sonu gelmez gerginliklerin temelinde, işte bu emperyalist strateji yatmaktadır. Bir saldırı ve savaş örgütü olduğunu tüm tarihiyle kanıtlamış NATO'nun eski Doğu Avrupa devletlerini ve eski Sovyet cumhuriyetlerini kapsayarak sonu gelmez genişlemesi de bu aynı saldırgan emperyalist stratejinin bir parçasıdır. Amaç Rusya'yı her yönden kuşatmak, onu nefes alamaz duruma sokmak, ikinci dereceden bölgesel bir emperyalist güç konumuna razı etmektir.

4- Rusya, Gürcistan savaşından (2008) beri ABD emperyalizmi liderliğindeki batı bloku tarafından kendisini kuşatmaya yönelik bu türden girişimlere karşı aktif biçimde direnmekte, bunun için gerektiğinde son Ukrayna saldırısı türünden savaşları da göze almaktadır. Rusya'nın bu tutumu ve bundan aldığı pratik sonuçlar, aynı zamanda emperyalist hegemonya bunalımının da yeni düzeyde bir tescilidir. ABD, AB ve NATO'nun tüm tehditlerine rağmen giriştiği son Ukrayna savaşı da bunun bir yeni örneğidir. Hegemon emperyalist gücün tehditleri caydırıcı bir sonuç yaratamıyorsa eğer, bu sistemin bir hegemonya krizi içinde olduğunun en dolaysız bir kanıtıdır. Sistem içinde benzer bir itirazı ve buna dayalı direnişi, kendisini çevrelemeye yönelik ABD kuşatmasına karşı Uzak Doğu'da Çin sergilemekte, bugüne kadar sıcak bir çatışmaya yol açmamış olsa da bunun ürünü gerilim sürekliliğini korumaktadır. ABD emperyalizmi Uzak Asya'da Çin'e karşı yeni emperyalist ittifaklar oluşturmakta, askeri yığmağını alabildiğine çoğaltmakta, bölgede bir büyük krizin koşulları sürekli biçimde olgunlaşmaktadır.

5- Kendi rakipsiz liderliğine dayalı tek kutuplu bir dünya yaratma hedefine çok kutupluluk iddiasıyla direnen ve bunda hayli de mesafe alan Rusya'yı ve Çin'i kuşatma stratejisi, ABD emperyalizmine, aynı zamanda kendi etki alanından çıkmaya çalışan Avrupalı emperyalistleri kontrol altında tutmak olanağı da vermektedir. Daha baştan itibaren işin bu yönü, izlenen stratejinin temel bir unsuru olagelmiştir. Nitekim Biden yönetimi, tam da bunu hedefleyerek, bir yandan Rusya'nın kuşatılmasına Ukrayna üzerinden yeni halkalar eklemek, öte yandan bunu çözülme emareleri gösteren NATO'yu toparlamanın bir olanağına çevirmek, böylece de Avrupalı emperyalistler üzerindeki denetimini yeniden güçlendirmek üzere yola çıkmıştır.

6- ABD emperyalizmi, bu amaç ve hedefin bir parçası olarak, yıllardan beridir bizzat yarattıkları Ukrayna krizini, NATO üyeliği tartışmasını yeniden gündeme getirerek ve bununla aynı anda Kiev'deki kukla yönetimi

Donbas bölgesine saldırı konusunda kışkırtıp cesaretlendirerek, son aylarda özel bir biçimde ağırlaştırma yolunu tutmuştur. Gündemdeki savaş, bu politikaların en dolaysız ve bir bakıma da kaçınılmaz bir ürünü olmuştur. Yıllardır Ukrayna üzerinden sürdürülen oyun ve kışkırtmalara son aylarda yeni bir ivme kazandırılarak, böylece Rusya sürmekte olan müdahaleye adeta iteklenmiştir. Bu elbette kendi emperyalist hesapları ile hareket eden Rusya'yı hiçbir biçimde haklı çıkarmaz ya da aklamaz. Fakat bunun Rusya'ya yürütmekte olduğu müdahaleye mazeretler üretme olanağı sağladığı da inkar edilemez. Öte yandan ise, bu aynı gerçek, emperyalist nüfuz mücadelelerinin bir ürünü olarak gündeme gelen emperyalist saldırganlık, savaş ve işgallerden acı çeken halklar karşısında, bir bütün olarak emperyalist dünyanın ortak sorumluluğunu ortaya koyar.

-II-

7- Sistemin yapısal krizinin temel unsurlarından biri olarak emperyalist dünyadaki hegemonya bunalımı kuşkusuz yeni bir durum değildir. Bununla birlikte son yılların gelişmeleri, bunun gitgide ağırlaşmakta olduğunu, çatışma ve savaşlardaki artış ve sertleşmenin aynı zamanda bunun bir yansıması olduğunu göstermektedir. Partimizin konuya ilişkin değerlendirmeleri son gelişmeler ışığında tüm önemini ve güncelliğini korumaktadır.

8- *“Hegemonik konumu geriye dönülmez biçimde sarsılmış bulunan ABD emperyalizmi, buna rağmen halen de sahip olduğu çok yönlü üstünlükleri kullanarak uluslararası ilişkileri sürekli biçimde germektedir. Silahlanma yarışını kışkırtmakta, çeşitli ülkelere ambargolar uygulamakta ve bunu tüm dünyaya dayatmakta, imzaladığı uluslararası antlaşmaları tek taraflı olarak iptal etmekte, yeni saldırılara ve işgallere girişmekte, askeri darbe de dahil çeşitli yöntemlere başvurarak iktidarlar değiştirmeye ve böylece ilgili ülkelere fiilen el koymaya yönelmektedir.”*

9- *“Bu saldırganlığın da bir sonucu olarak emperyalist dünyadaki*

politik ve askeri gerilimler giderek sertleşmektedir. Silahlanma yarışı, saldırganlık, bölgesel müdahaleler ve savaşlar, bunun yıllardır süregelen göstergeleriydi. Küresel ekonomik krizin de ağır etkisi altında, bu çatışma iktisadi, mali ve ticari alanlarda da kızışmaktadır. Ambargo uygulamalarıyla da birleşen ve kapsamı genişleyen ticaret savaşları bunun güncel örneğidir.” (TKİP VI. Kongresi Bildirgesi, Aralık 2018)

10- Son aylarda Ukrayna üzerinden sergilenen oyun da bunun bir parçasıdır. Nitekim ilk tepkiler, ABD emperyalizminin Ukrayna konusunda sahte gözyaşları döktüğünü, gerçekte Rusya'nın bir saldırı savaşına girmekle içine düştüğü durumu onu tecrit etmek ve ekonomisini çökertmek için bir fırsata dönüştürmeye çalıştığını göstermektedir. Avrupa, Kanada ve Japonya'yı da ardından sürükleyerek giriştiği yeni ekonomik-fınansal ambargo uygulamaları bunun bir ifadesidir.

11- Öte yandan, günümüzün dünya kapitalist ekonomisi, birbirine bin bir bağla sıkı sıkıya bağlı organik bir bütündür. Dolayısıyla şu veya bu ülkeyi hedef alan ekonomik-fınansal ambargo, aynı zamanda sistemin bütününde gerisin geri vuran bir silahtır. Hele de hedef ülke, ekonomisi önemsiz nispeten küçük bir ülke değil de, özellikle pazar ve hammadde kaynağı bakımından son derece önemli bir büyük ülke olarak Rusya'ysa. Rusya'ya uygulanan ambargo Batılı kapitalist tekeller kadar özellikle yakıt ve gıda fiyatları üzerinden geniş tüketici kitlelerini de derinden etkileyecek, böylece sistemin çok yönlü krizini de ağırlaştıracaktır.

12- Daha üçüncü gününe ancak girilmişken açığa çıkan gerçekler, sürmekte olan savaşın gerçekte ABD liderliğindeki emperyalist Batı bloku ile emperyalist Rusya arasında sürmekte olan bir savaş olduğunu kesinleştirmiştir. Batı emperyalizmi bir tek doğrudan asker göndermek dışında her bakımdan sürmekte olan savaşın içindedir ve açık bir tarafıdır. Ukrayna cephesinde savaş bizzat yönettiği bile söylenebilir. Kuklası durumundaki Ukrayna yönetimini savaş durdurmak konusunda bir uzlaşmadan alıkoymak için giriştiği göze batan çabalar, muazzam

boyutlardaki açık ve gizli silah, kaynak ve istihbarat desteği, Rusya'yı her bakımdan dünyadan tecrit etmek için giriştiği tüm öteki girişimler, Batılı emperyalistlerin bu savaşın açık bir tarafı olarak hareket ettiğinin kanıtıdır. Ukrayna ve tümüyle suçsuz halkı bu doğrultuda adeta bir kurban haline getirilmiştir

-III-

13- Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Ukrayna'ya saldırının hemen öncesinde yaptığı çok önemli konuşma, bazı konuların açıklık ve kesinlik kazanması bakımından son derece yararlı olmuştur. Rus tekelci burjuvazisinin günümüzdeki temsilcisi olarak Putin, konuşmasında Ekim Devrimi'ni ve Sovyetler Birliği'nin sosyalizm mirasını cepheden reddetmiştir. Konu Ukrayna olduğu için, bunu özel olarak ulusal sorun ve dolayısıyla Ekim Devrimi'nin ulusal sorun programını uygulaması üzerinden yapmıştır. Böylece açıktan Çarlık Rusya'sının mirasçısı olarak ortaya çıkmıştır. Bu açıklık, devrimci açıdan çok önemli ve yararlı bir gelişme sayılmalıdır. Böylece Batılı emperyalist propagandanın anti-komünist bir tonda Putin'e atfettiği sözde "Sovyetler Birliği"ni diriltme iddiası tüm dayanaklarını yitirmiştir. Çarlık Rusya'sının tarihsel müttefikleri bundan böyle Putin Rusya'sına ne diyeceklerse, bunu artık açıkça ilan edilen bu konum ve kimlik üzerinden yapmak durumundadırlar.

14- Çarlık Rusya'sı, işçi sınıfı ve köylülük üzerinde toprak soylularının ve burjuvazinin sınıf egemenliğinin yanı sıra, çok sayıda ulus ve milliyet üzerinde de bir ulusal kölelik sistemiydi. Bolşeviklerin o günkü tanımıyla bir "halklar hapisanesi"ydi. Ekim Devrimi bu duruma en tam bir biçimde son verdi. Çarlığın köleleştirdiği tüm ulusları özgürlüğüne kavuşturdu. Çarlık Rusya'sına bağlı olan Polonya ve Finlandiya'nın bağımsızlıklarını anında tanıdı. Eski mülk sahibi sınıflar karşısında devrimin zafer kazandığı ulusları ise Sovyet sistemi içinde özgür ve eşit uluslar olarak birleştirdi. Özgür ve eşit ulusların gönüllü sosyalist birliği olarak Sovyetler Birliği

böyle doğdu.

15- Peki Putin'in bugün mirasçı olarak ortaya çıktığı Çarlık Rusya'sı karşısında bugünkü ikiyüzlü Batılı emperyalistler topluluğunun o günkü konumu ve tutumu neydi? Başta Ukrayna olmak üzere dünkü Sovyet cumhuriyetlerinin bugünkü bağımsızlığı konusunda sözümona özgürlük adına büyük hassasiyet gösteren Avrupalı emperyalistlerin tümü de zamanında bu aynı halklar üzerinde Çarlığın köleci egemenliğini tanıyor, onaylıyor ve destekliyorlardı. Hiçbirinin bu ulusların ne hakları, ne özgürlüğü, hele ne de bağımsızlığı diye bir sorunu vardı. Örneğin Polonya, Rusya'daki devrime kadar, tam yüz elli yıldan beri Rusya, Almanya ve Avusturya arasında bölüşülmüş ve köleleştirilmiş bir ülke durumundaydı. O günün büyük sömürgeci güçleri olan emperyalist İngiltere ve emperyalist Fransa, "halklar hapisanesi" olan Çarlık Rusya'sının birinci emperyalist savaşta ki müttefikleriydi. Ne Polonya'nın ve Finlandiya'nın ne de başta Ukrayna olmak üzere Ekim Devrimi'yle birlikte ulusal kölelikten kurtulan ulusların özgürlüğü ya da bağımsızlığı, onların umurundaydı.

16- Çarlık Rusyası tarafından köleleştirilmiş tüm uluslar ve milliyetler, Ekim Devrimi'yle birlikte özgürlüklerine kavuştular, birer özgür Sovyet cumhuriyeti ya da özerk bölgesi olarak var olmak hakkı kazandılar. Ekim Devrimi'nin ezilen ulusların temel ulusal hakları konusunda uygulamaya koyduğu program, ulusal sorunda tarihin o güne kadar tanık olmadığı türden köklü bir demokratik çözümün ifadesiydi. En büyüklerinden küçücük birer azınlık olanlarına kadar, Çarlık Rusya'sının dünkü tüm köle halkları, kendi ulusal bölgelerinde kendi dilleri, kültürleri, ulusal renkleri ve idari aygıtlarıyla özgürce var olmak hak ve olanağına kavuştular. Bolşevikler tüm bu halkları ulusal açıdan özgürleştirmekle kalmadılar, tarihten gelen fiili eşitsizlikleri gidermek için de pozitif ayrımcılığa dayalı özel bir politika izlediler. Sovyet ülkesinin daha gelişmiş bölgelerinin bilgisini, deneyimini, tekniğini, her biçimiyle kurucu ve yapıcı enerjisini ve elbette maddi kaynaklarını, daha geri bölgelerin halkları için cömertçe

seferber ettiler. Çarlık Rusya'sının günümüzdeki mirasçısı olarak Vladimir Putin son konuşmasında, bu ulusal cumhuriyetlere gerçekte Büyük Ruslara ait bazı toprak parçaları bırakılmakla kalınmadı, daha bir de Rusya'ya ait önemli kaynaklar da en cömert biçimde sunuldu diye yakınıırken, bu tarihsel gerçeği itiraf etmiş olmaktadır.

-IV-

17- Bu program ve çizgi, Ekim Devrimi'nin etkileri bugün hala sürmekte olan en güçlü ve köklü adımlarından biriydi. Sosyalizmin kazanımlarını toplumsal yaşamın tüm öteki alanlarında hoyratça tasfiye edenler, bu alandaki mirasa öyle kolayca dokunamadılar. Örneğin bu sayededir ki günümüz Rusya'sı, hala da bir federal cumhuriyet olarak durmaktadır orta yerde. Seksen küsur federal birimden oluşan Rusya Federasyonu bünyesinde yirmi bir ulusal cumhuriyet, yanı sıra çeşitli biçimler içinde çok sayıda özerk bölge ve birim varlığını bugün de sürdürmektedir. Bu idari yapı biçim olarak Sovyetler Birliği'nden mirastır. Kapitalizmin ürünü tüm bozucu ve yıkıcı sorunları derinlemesine yaşayan günümüz Rusya'sı, '90'lı yıllardaki Çeçen savaşı dışında, sözü edilebilir başkaca da bir etnik sorun yaşamamasını büyük ölçüde buna borçludur. Milliyetçilik kaçınılmaz olarak gitgide güç kazansa da farklı halklar arasında kardeşçe duygu ve ilişkiler bugünkü Rusya'nın hala da önemli bir farklılığıdır.

18- Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından ayrılan cumhuriyetler arasında ya da bünyesinde yer yer yaşanan ulusal sorunlar, hemen tümüyle Ekim Devrimi'nin bu alandaki kazanımlarına saldırının bir ürünü olmuştur. Dağılmanın hemen ardından patlak veren Karabağ sorunu ve Ermeni-Azeri çatışması bunun ürünüydü. Yaklaşık aynı dönemde Moldova'da yaşanan ve etkileri hala da süren çatışmalar bunun bir sonucuydu. Bu, 2014'teki faşist darbenin ardından Ukrayna'da yaşananlar için de böyledir. Aynı şekilde olayların bugünkü savaşa varması da. Rusçanın baskı altına alınması ve Donbas'taki Rus azınlığın haklarının gaspı önemli bir sorun

alanı yaratmakla kalmamış, Rusya'ya bugünkü müdahale için gerekçeler de sağlamıştır.

19- Slav kökenli bir ulus olmakla birlikte kendine özgü tarihsel, kültürel ve dilsel farklılıkları olan Ukrayna, Putin'in de yakınlık ve mahkûm ederek işaret ettiği gibi, tarihte ilk kez olarak Ekim Devrimi sayesinde gerçek ulusal özgürlüğe, bunun bir ifadesi olarak bir Sovyet cumhuriyeti olarak var olmak hak ve olanağına kavuşmuştur. Tıpkı şu an ayrı devletler olarak varlığını sürdüren tüm öteki eski Sovyet ulusları gibi. Dolayısıyla, soğuk ve acımasız bir alayla dile getiriyor olsa da, Çarlık Rusya'sının günümüzdeki mirasçısı ve temsilcisi Putin söylediklerinde tümüyle haklıdır. Onun suçlama konusu yaptığı şey Ekim Devrimi ve Lenin payına büyük bir tarihsel onurdur. (Ukrayna, özgür bir ulus ve bir ulusal devlet örgütlenmesi olarak tarihsel varlığını tümüyle Lenin önderliğindeki Bolşeviklere borçlu olduğu halde, Ukrayna'yı halen yönetenler, bu tarihi gerçekle alay edercesine, bugün bu ülkede Lenin'in eserlerinden alıntı yapmayı bile ağır hapis nedeni sayabilmektedirler.)

20- 2014'teki "Meydan" darbesinin ardından, mafyatik oligarklara ve paramiliter faşist gruplara dayanan yeni Ukrayna yönetiminin ilk işi, Rusçanın ikinci resmi dil statüsüne son vermek ve Rus azınlığı baskı altına almak oldu. Bugünkü Donbas sorunu işte böylece yaratıldı. Yeni faşist yönetim bununla da yetinmedi. Komünizmin tüm kalıntılarından arınmak adına, başta anıtlar olmak üzere Sovyet halklarının faşizme karşı direnişinin simgesi olan her şeyi faşist bir kin ve hoyratlıkla yok etmeye yöneldi. Ukrayna'nın ulusal özgürlüğünü borçlu olduğu Lenin'in anısına her türlü saygısızlık yapılırken, Nazi işgali sırasında sosyalist anayurda ihanet eden ve milyonlarca insanın ölümünden sorumlu olan Hitler işbirlikçilerinin heykelleri dikildi. Dahası, tüm bunlar, halen sözde "liberal-demokratik" değerleri ağızlarından düşürmeyen Batılı emperyalistlerin açık desteği ya da örtülü onayı ile yapıldı.

21- Batılı emperyalistler, kirli ve karanlık türedi oligarklar, boğazına

kadar yolsuzluğa batmış yöneticiler ve politikacılar ve nihayet açıkça Nazi hayranı paramiliter faşist gruplar, elbirliği halinde Ukrayna'yı işte bugünkü sonuçlara böylece hazırladılar. Putin acı bir alayla, zamanında ulusal özgürlüğünüzü ve bugün bağımsız bir devlet olarak varlığınızı tümüyle heykellerini diktiğiniz Lenin'e borçlusunuz derken, elbette tartışmasız bir tarihi gerçeği dile getirmektedir. Bugün Lenin'in ve Sovyet sosyalizminin bu iki cepheli düşmanları, Çarlık Rusya'sının mirasçısı Vladimir Putin ile Çarlık dönemi Ukraynalı egemen sınıfların bugünkü temsilcileri, çatışma sahnesinde karşı karşıya duruyorlar. Acısını ise işçiler ve emekçiler başta olmak üzere tüm Ukrayna halkı çekiyor.

22- Kapitalizmin restorasyonu süreci açık biçimler kazandığında ve böylece Sovyetler Birliği dağıldığında, geçmişin mirasını hoyratça ayaklar altına alan Büyük Rus burjuvazisinin yeni temsilcileri, Putin'in şimdilerde içi yanarak andığı gibi, Çarlık döneminin köle uluslarının Sovyetler bünyesinde sahip oldukları sınırlar üzerinden ayrılıp ayrı devletler olarak var olma girişimlerine engel olamadılar. Bunun tek nedeni olmasa da temel nedeni, Ekim Devrimi'nin bu alanda sindirilmiş etkisi ve kolay tartışma konusu yapılamayacak kazanımlarıydı.

23- Sosyalizm döneminde geçerli olan sınırlar üzerinden bu barışçı dağılma, Sovyet uluslarının cumhuriyet olarak varlıklarının içi boş bir biçimsellikten ibaret olduğu üzerine o güne kadarki anti-komünist söyleme de büyük bir darbeydi. Gerçekte tüm Sovyet cumhuriyetleri kendi sınırlarına, dillerine, ulusal biçim içinde kültürlerine, özerk idari yapılarına, buna göre şekillenen kendi devlet kurumlarına sahip idiler. Bu sayededir ki kendilerini birleştiren sosyalizmin içi tümenden boşaldığında ve işler dağılma aşamasına vardığında, devlet olarak bağımsızlıklarını ilan edip sorunsuzca ayrılabilirler.

24- Ama birer burjuva cumhuriyeti olarak zamanla kapitalizmin tüm kötülüklerini derinlemesine yaşadıkları ölçüde, kaçınılmaz bir biçimde bunun sonuçlarıyla burjuva milliyetçiliği alanında da karşılaşacaklardı.

Batılı emperyalizmin hizmetindeki mafya kökenli oligarkların ve onların örgütlediği faşist paramiliter grupların at oynattığı bugünkü Ukrayna’da, bunun en gerici ve yıkıcı biçimleri ortaya çıktı. Hitler işbirlikçisi hainler “ulusal kahraman” mertebesine çıkarıldı. Rus kökenli azınlığın Sovyet döneminden miras demokratik ulusal hakları en kaba bir biçimde ayaklar altına alındı. Bunun Rusya’da Ukrayna’ya karşı Büyük Rus milliyetçiliğini azdirması şaşırtıcı bir sonuç değildir. Aynı şekilde Kırım’ın ilhakına yol açması da.

25- Kırım’ın 1954’te idari ilişki olarak Ukrayna’ya devri, Sovyet ülkesinin kendi sosyalist hukuku içinde bir anlam taşıyordu. O hukukun bittiği, Ekim Devrimi’nin tüm sonuçlarıyla ret ve tasfiye edildiği koşullarda, doğal olarak eski hukuka dönülecek, Büyük Rus milliyetçilerininin Kırım’ın kendilerine ait olduğunu iddia etmeleri ve Putin’in sözleriyle “anayurda dönmesi gerektiği”ni savunmaları da kolaylaşacaktı. Aynı şekilde, halkları özgür ve eşit ilişkiler içinde birleştirip kaynaştıran eski sosyalist hukukun bittiği yerde, Ukrayna’nın “Donbas egemenliği” de böylece tüm tarihsel, siyasal ve moral dayanaklarını yitirmiş olacaktı. Aynı gerçekler, örneğin Gürcistan ve onun bünyesindeki eski özerk Sovyet bölgelerinde yaşanan olaylar için de geçerlidir.

26- Bu gerçekleri dile getirmenin, Büyük Rus milliyetçiliğini bayrak edinen ve eski Çarlık bölgesini kendi doğal nüfuz alanı ilan eden Rusya’nın emperyalist niyet ve girişimlerini mazur göstermekle bir ilgisi olamaz. Bu gerçeklere işaret etmek, yalnızca, eski Sovyet coğrafyasında bugün baş gösteren ulusal sorunların, Ekim Devrimi öncesi tarihsel ve Sovyetler Birliği sonrası sınıfsal kaynaklarına işaret etmek içindir. Olup bitenler, seçilen yeni yolun, kapitalizmin o güç ve egemenliğe dayalı baskıcı ve çatışmacı dünyasının kaçınılmaz sonuçlarıdır.

-V-

27- Ukrayna krizi ve savaşı üzerinden işaret ettiğimiz tüm sorunlar Ekim

Devrimi'nin teorik-siyasal ve pratik mirasının değer biçilemez önemini bir kez daha gösteriyor. Bu miras dünya işçi sınıfına ve ezilen halklarına aittir. Günümüzün kapitalist barbarlık dünyası ve onun yeniden yeniden ürettiği sorunlar, bu mirasın önemini daha da artırmakta ve onu her zamankinden daha güncel hale getirmektedir.

28- Ekim Devrimi zafere ulaşır ulaşmaz üç temel kararname yayınlandı. Toprak, barış ve uluslar kararnameleriydi bunlar. İlkiyle Çarlık Rusya'sının en büyük utancı olan serfliğe ilelebet son veriliyordu. İkincisiyle üç yılı aşkındır süren emperyalist savaştan çıkılıyor, savaş kundakçılarına ait gizli anlaşmalar tüm halklara açıklanıyor, savaşın derhal durdurulması, bunun için tüm savaş cephelerindeki her ülkeden askerlere kardeşleşme çağrısı yapılıyordu. Üçüncüsünde ise, Çarlık Rusya'sının tüm köleleştirilmiş uluslarına kendi kaderlerini özgürce tayin etmek hak ve olanağı sunuluyordu.

29- Bu sonuncusu, gündemdeki krizle yakından ilgilidir. Ukrayna'ya müdahale emri veren Vladimir Putin'in saldırının hemen öncesinde itiraf ettiği gibi, Çarlık bünyesinde ulusal kölelik ilişkileri içinde bulunan tüm uluslar, ulusal özgürlüklerini ve birer cumhuriyet olarak varlıklarını bizzat Ekim Devrimi'ne ve özellikle de onun lideri Lenin'e borçlu idiler. Ekim Devrimi çok sayıda ulusa ve sayısız azınlık milliyete kölelik dayatan Çarlık mirasını aylarla ölçülen kısa bir zaman dilimi içinde yerle bir etmişti.

30- Oysa bugünün sözde Ukrayna dostu emperyalist İngiltere'si, tam dört yüz yıla yakındır İrlanda sorununu hala da tam olarak çözebilmiş değildir. ABD emperyalizmi kendisine nihayet bir siyahi başkan bile seçebilmiştir, ama genetiğinde saklı duran siyahilere karşı ırkçılık sorununu hala çözememiştir. Son yetmiş yılını emperyalist saldırı ve savaş örgütü NATO'nun ileri karakolu olarak yaşayan Türkiye Cumhuriyeti, yüzyıldan beridir bünyesinde bir Kürt sorunu barındırmaktadır ve çözümü doğrultusunda bir nebze olsun ilerleyebilmiş değildir. Aynı şekilde, emperyalist dünya, yetmiş yıldır Ortadoğu'nun kalbinde kanayan bir yara

durumundaki Filistin sorununu boş gözlerle izlemekle kalmamakta, giderek kangrenleşmesi doğrultusunda Siyonistlere her türlü desteği cömertçe verebilmektedir. İspanya hala tarihten kök alan ulusal sorunların ağırlığını yaşamaktadır. Ve en önemlisi, kapitalist-emperyalist dünya düzeni, her alanda olduğu gibi ulusal ilişkiler alanında da, sürekli biçimde yeni yeni sorunlar üretip durmaktadır. İşte eski Sovyet coğrafyasında kapitalizme dönüşle birlikte yaşanan, dahası daha da büyüyerek yaşanmakta olan sorunlar da bu aynı toplumsal düzen geçeceğinin bir parçasıdır.

-VI-

31- Emperyalist Batı dünyası Ukrayna krizi karşısında halen tiksinti veren bir ikiyüzlülük ve çifte standart içinde hareket etmektedir. Kendi emperyalist hesapları ve çıkarları için Irak'ı, Suriye'yi ve Libya'yı yerle bir edenler, milyonlarca insanın ölümüne, sakatlanmasına ya da kitlesel biçimde mülteci durumuna düşmesine sebep olanlar, bugün sinik bir ikiyüzlülükle Rusya'nın Ukrayna müdahalesini suçluyorlar. Sözüm ona bir milyon Kosovalının ulusal hakları uğruna NATO savaş makinasıyla Sırbistan'ı yıkıma uğratanlar, yayın kuruluşlarına kadar Belgrad'ı yakıp yıkanlar, Rusya'nın sayıları milyonları bulan Donbas Ruslarının ulusal haklarını gerekçe göstererek Ukrayna'ya karşı giriştiği harekâtı en büyük bir utanmazlıkla suçlayabiliyorlar. Aynı rezil ikiyüzlülük, Siyonist İsrail'in savunmasız Filistin halkına karşı giriştiği yıkımlara ve katliamlara verilen tam destekle de örneklenebilir. Aynı şekilde, 70 yıllık NATO üyesi Türkiye'nin Kürt halkına karşı yürüttüğü sistematik baskı, terör ve katliamlara verilen tarihsel destekle de.

32- Dolayısıyla emperyalist Batı dünyasının Vladimir Putin'in saldırganlığına yönelttiği suçlamalar, kendisi yönünden her türlü siyasal-moral dayanaktan yoksundur. İkiyüzlülük örneği bir çifte standardın ifadesidir. Bunun "batının liberal-demokratik değerleri" ambalajına sarılması, ahlaksızlığın ve sahtekarlığın en utanmaz bir biçimidir.

Türkiye’de benzer biçimde bunu tekrarlayan sağ ya da sol liberaller de böyle yapmakla emperyalizmin uzantısı ya da hatta beslemesi olduklarını dışa vurmaktan öteye bir şey göstermiş olmuyorlar.

33- Ukrayna’nın, Ukrayna halkının gerçek çıkarları kadar yaşamakta olduğu acılar da emperyalistlerin zerre kadar umurunda değildir. Onlar her zaman olduğu gibi kendi bencil, sefil ve kirli emperyalist hesapları ve çıkarları ile ilgilidirler. Nitekim Ukrayna’yı NATO’ya almak gündemimizde yoktur açıklamasıyla pekâlâ yıllar sonrasına erteleyebilecekleri bir krizi çok özel çabalarla kışkırtmak, böylece Rusya’yı açmaza almak ve muhtemel bir batağa sürüklemek yolunu tutmuşlardır. Aynı açıklamayı başlamış bulunan savaş sırasında yapsalar pekâlâ durdurabilecekleri bir savaşı, tersine Ukrayna’ya giderek büyüyen silah yardımı ve Rusya’yı cezalandırma adımlarıyla alabildiğine körüklemektedirler. Bunun savaşı daha da büyütmesi, Rusya’yı daha da yıkıcı bir savaşa yöneltmesi, böylece Ukrayna kentlerinin yakılıp yıkılmasına yol açması, binlerce, onbinlerce, belki yüzbinlerce masum insanın hayatına mal olması riski, onları zerre kadar ilgilendirmemektedir. Onlar için önemli olan emperyalist bir rakip olarak Rusya’nın batağa batmasıdır. Tam da bu sonuca ulaşmak üzere Ukrayna ve halkı onlar tarafından çoktan kurban olarak seçilmiştir.

34- Ukrayna üzerindeki kirli oyunu “batının liberal-demokratik değerleri”yle ilişkilendiren Batılı emperyalist sahtekarların, aynı Ukrayna’da paramiliter faşist örgütlere dayandıkları da 2014 “Meydan” darbesinden beri açık bir olgudur. Öylesine ki, Batılı liderler şu sıralar devlet başkanları ya da başbakanlar olarak yaptıkları açıklamaları, Hitler işbirlikçisi Ukraynalı hainlerin ünlü selamlamasını tekrarlayarak noktalayabilmektedirler.

35- Batılı emperyalistler, her zaman ve her yerde, böylesine en aşırı gerici güçlere ve akımlara dayanmaktan geri durmamışlardır. Sovyetler Birliği’ni kuşatmak için “yeşil kuşak projesi” adı altında dinci gerici akımlara, Afganistan’da Ortaçağ artığı şeriatçılara, 1970’ler Türkiye’sinde

Miami’de özel harp eğitimi almış Türkes’in faşist paramiliter çetelerine, yakın zamanda Irak ve Suriye’de IŞİD türünden en barbar şeriatçı akımlara, Kosova’da UCK’lı uyuşturucu çetelerine ve şimdi Ukrayna’da ise neo-nazilere, Nazi işbirlikçisi Banderacılara dayanmak yoluna gitmişlerdir. Bu rastlantı olmadığı gibi şaşırtıcı da değildir. Emperyalizm çağımızda her türden gericiliğin ana kaynağı olduğu gibi baş destekçisidir de. **TKİP Programı** üzerinden kayda geçirildiği gibi, *“Emperyalizm bir şiddet ve gericilik eğilimidir; çağdaş dünyadaki her türlü gericiliğin temel dayanağıdır.”* Ötesi bir yana, İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde, “hür dünya”nın kirli sicili bunun en dolaysız bir kanıtıdır.

Emperyalist taraflar Ukrayna’dan ellerini derhal çekmelidirler!

Partimiz her türden emperyalist ve gerici saldırganlığa ve savaşa karşıdır. Bu ilkesel bakış ve konumun gereği olarak, halen Ukrayna’da sürmekte olan emperyalist savaşa da karşıdır ve onun derhal durdurulmasını talep etmektedir.

Yapmış bulunduğumuz değerlendirmenin toplamından da anlaşılacağı gibi, bu emperyalist savaşın gerçekte iki ana emperyalist tarafı vardır. Emperyalist taraflardan biri fiili olarak savaşın içindedir ve herkes tarafından açık biçimiyle görülebilmektedir. Savaşın dışında gibi duran, gerçekte ise askerini bizzat göndermek dışında her şeyi ile sürmekte olan savaşın içinde olan öteki taraf, ABD emperyalizmi liderliğinde emperyalist Batı kampıdır. Onun saldırı ve savaş örgütü NATO’dur.

Dolayısıyla savaşı derhal durdurmak talebi, aynı ölçüde suçlu ve sorumlu olan her iki emperyalist odaya aynı anda yöneltilmelidir. Bunu gözetmeyen her barış talebi eksik ve tek yanlı kalacaktır ve olduğu gibi Batılı emperyalist kampa hizmet edecektir. Nitekim bu kamp halkların haklı barış isteğini daha şimdiden istismar etmeye, güdümlü ve dolayısıyla kendi politikasının uzantısı bir barış hareketi geliştirmeye yöneldiğinin işaretlerini

vermektedir.

Öte yandan, herkesin çok iyi bildiği gibi savaş politikasının şiddete dayalı araçlarla sürdürülmesinden başka bir şey değildir. Dolayısıyla savaşı durdurmak talebi, savaşa yol açan dolaysız güncel politikalar her neyse, onların derhal terkedilmesi talebiyle birleştirilmelidir. Bu hiçbir biçimde emperyalist odaklardan genel emperyalist niyet ve hesaplarını bir yana bırakmalarını talep etmek değildir. Bu eşyanın tabiatına aykırıdır. Nüfuz mücadeleleri ve yayılmacı hesaplar çerçevesinde saldırganlık ve savaş, emperyalizmin en temel karakteri ve gerektiği durumlarda fiili icraatıdır.

Yapılması gereken bugünkü fiili savaşa yol açan en dolaysız nedenler üzerinden tüm tarafları açık ve kesin bir tutumla mahkûm etmek, buna ilişkin talepleri kitlelere mal etmektir.

ABD emperyalizmi liderliğindeki kampın Rusya'nın boğazını sıkmasının yeni bir halkası olan Ukrayna'yı NATO'ya almak politikası kesin bir dille mahkûm edilmelidir. Zira halen dünya barışını tehdit eden, Ukrayna'yı ve halkını ise bir kurban haline getiren kışkırtıcı ve saldırgan emperyalist tutum bu politikada ifadesini bulmaktadır.

Öte yandan, Rusya'nın savaşın hemen öncesinde ve bizzat devlet başkanı üzerinden Ukrayna ulusunun ayrı bir devlet olarak var olma hakkını tartışmaya açan gerici ve yayılmacı politikası aynı kesinlikte mahkûm edilmelidir. Ukrayna ulusunun ne olduğu ve siyasal bakımdan varlığını hangi biçimde sürdüreceği, tümüyle Ukrayna ulusunun kendi iradesine ve tercihinine bağlı bir sorundur. Mevcut kukla yönetimin Ukrayna'yı sürüklediği durum ne olursa olsun, Ukrayna ulusunun bağımsız devlet olarak var olmak hakkı dokunulmazdır.

Son bir temel önemde nokta, sürmekte olan savaşta gerici-faşist Ukrayna yönetiminin dolaysız sorumluluğudur. Ukrayna gericiliği bu ülke bünyesindeki tüm ulusal azınlıkların haklarına ve aynı şekilde Donbas'ın kendi kendini yönetme hakkına tam saygı göstermek zorundadır.

Savaş karşıtı güncel mücadele bu üç gerici politikanın kesin bir biçimde mahkûm edilmesi ve bunun kitlelere mal edilmesi eksenine oturmak zorundadır.

Ukrayna ve halkı için büyük yıkımlara ve acılara yol açabilecek bugünkü savaşın derhal durdurulmasına yönelik bu güncel yaklaşımın ötesinde söyleyebileceklerimizi partimizin son kongresi yeterli açıklıkta söylemiş bulunmaktadır:

“Kapitalizm bunalımlarla birlikte savaşlar ve devrimler üretiyor, geride kalan tarihi dönemin açıklıkla kanıtladığı katı gerçek budur. Şimdi yine gündün güne şiddetlenen bir bunalımlar ve kendini bugünden bölgesel çapta gösteren savaşlar dönemi içindeyiz. Biriken muazzam sorunlar ve keskinleşen sınıf çelişkileri, devrimler için de toprağı gitgide daha çok mayalıyor. Bu durumda, burjuva gericiliğinin devrimin olanaklarını boğmaya yönelik karşı-devrimci hamlelerini boşa çıkarmak ve insanlığı yeni bir büyük emperyalist savaşın telafisi zor yıkımından korumak, işçi sınıfı ve ezilen halkların, gelmekte olan yeni devrimler döneminin olanaklarını ne ölçüde değerlendirebileceğine sıkı sıkıya bağlı olacaktır.”
(TKİP VI. Kongresi Bildirgesi, Aralık 2018)

Kapitalizm saldırganlık ve savaş demektir!

Özgürlük ve eşitlik için, barış ve kardeşlik için sosyalizm!

Türkiye Komünist İşçi Partisi

27 Şubat 2022

“Emperyalist tekeller arasında dünya ölçüsünde süren kıyasıya rekabet, büyük emperyalist devletler arasında pazarlar, hammadde kaynakları, kârlı yatırım alanları ve genel olarak nüfuz alanları uğruna şiddetli mücadele biçimini aldı. Eşitsiz gelişmenin şiddetlendirdiği bu mücadele, görülmemiş boyutlara varan militarizmin ve dünya egemenliği uğruna verilen emperyalist savaşların kaynağı haline geldi.”

(TKİP Programı)

“Sistemin yapısal krizinin temel önemde bir başka unsuru, emperyalistler arası ilişkiler alanıdır. Emperyalist dünyanın iç ilişkilerinde kızışan rekabet, yoğunlaşan nüfuz mücadeleleri, artan silahlanma yarışı ve tırmanan militarizm, nihayet tüm bunları tamamlayan ve en yıkıcı biçimde somutlayan saldırganlık ve savaşlar dizisi, günümüz dünyasının ön plandaki gündelik görünümünü oluşturmaktadır.”

(TKİP V. Kongresi Bildirgesi, Aralık 2015)

“Kapitalizm bunalımlarla birlikte savaşlar ve devrimler üretiyor, geride kalan tarihi dönemin açıklıkla kanıtladığı katı gerçek budur. Şimdi yine günden güne şiddetlenen bir bunalımlar ve kendini bugünden bölgesel çapta gösteren savaşlar dönemi içindeyiz. Biriken muazzam sorunlar ve keskinleşen sınıf çelişkileri, devrimler için de toprağı gitgide daha çok mayalıyor. Bu durumda, burjuva gericiğinin devrimin olanaklarını boğmaya yönelik karşı-devrimci hamlelerini boşa çıkarmak ve insanlığı yeni bir büyük emperyalist savaşın telafisi zor yıkımından korumak, işçi sınıfı ve ezilen halkların, gelmekte olan yeni devrimler döneminin olanaklarını ne ölçüde değerlendirebileceğine sıkı sıkıya bağlı olacaktır.”

(TKİP VI. Kongresi Bildirgesi, Aralık 2018)